

LA SEMANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LOPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoz)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SETMANA
DE DIJOUS A DIJOUS

PER obra del ministre de Instrucció pública ens trobem en plé conflicte estudiantil. Tots els establiments d'ensenyansa de la Península s'han declarat en *huelga*. Escolars y catedràtics (aquesta vegada estan units sense distinció de idees ni de tendències) esperan que l'Sr. Lacierva humi-

lli la cornamenta. Y l'Sr. Lacierva afronta fins ara ab forsa altivés la protesta general, encare que la professió ja li deu començar à corre per dintre.

Causa del conflicte han sigut uns decrets que coartan la llibertat d'ensenyansa, en quant obligan als estudiants à no poderse matricular en assignatures de un grup, sense tenir aprobadas les del grup anterior. Aquesta disposició recau principalment en perjudici dels alumnes lliures, que per regla general son els més aplicats y l's més pobres. La disposició ministerial els impossibilita de cursar ràpidament una carrera, d'adquirir ràpidament el títol, per més qu'estudin y per més que sápiguen.

Un'altra disposició es la que imposa als estudiants l'absurdo d'examinar-se de tot el programa

de les assignatures, encare que l's catedràtics no hagin tingut temps d' explicar-los.

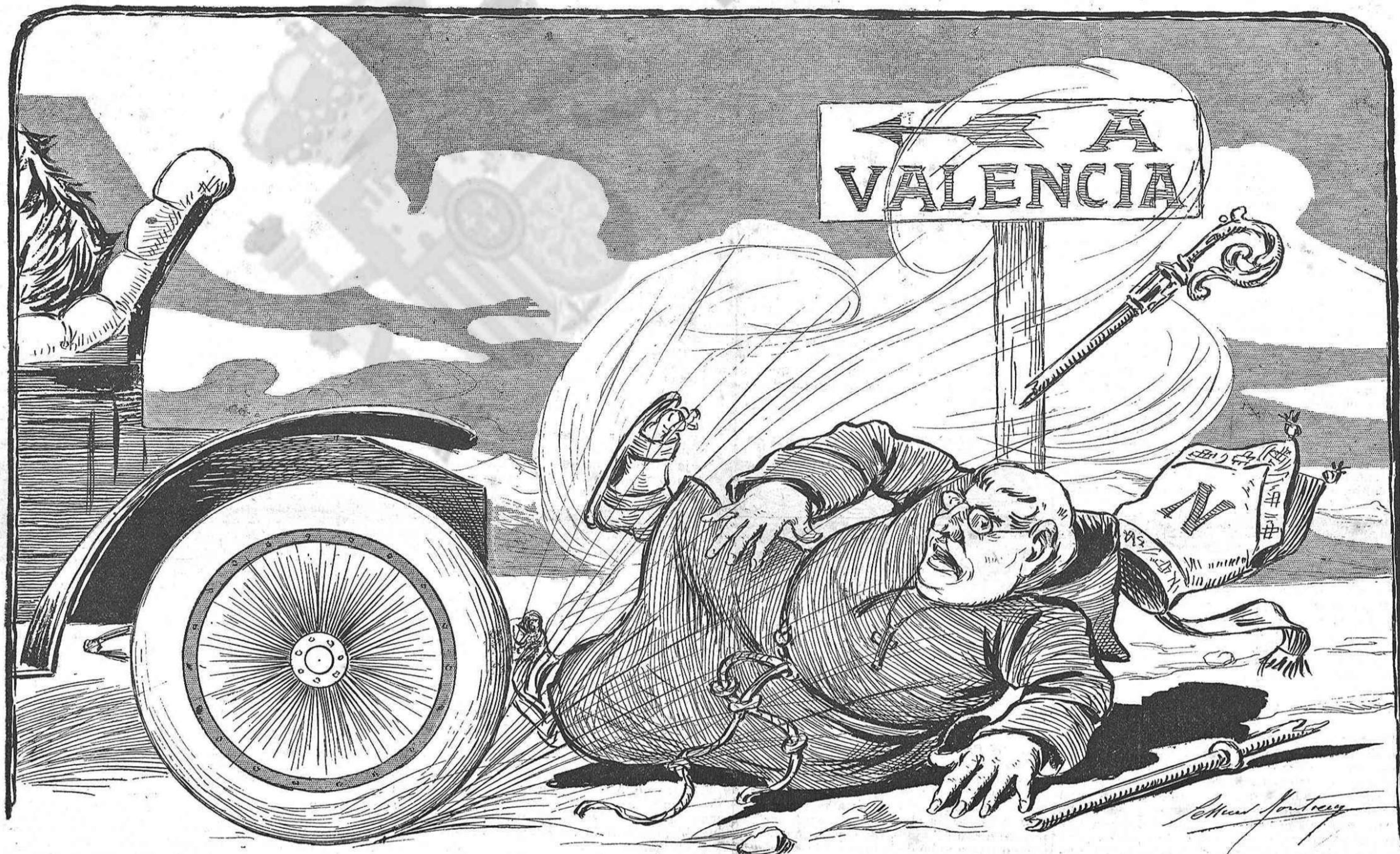
Contra aquestes impertinències s' han rebelat tots els estudiants. Comensaren els de Madrid y han secundat la protesta l's de totes las Universitats d'Espanya. En un principi l'ministre cometé la puerilitat de interceptar la correspondència perquè no poguessin posar-se d'acord, lo qual val tant com pretindre interceptar la llum del dia, perquè sempre sigui fosch. La mala manya del ministre acabà d'exasperar als estudiants y contribuí à donar més forsa y decisió à la seva actitud.

Més tard tractaren de visitar al rey, al objecte d'exposar-li les seves queixas. El govern s'oposà resoltament à que donguessin aquest pas. De manera

que l's estudiants no han tingut ocasió de veure à D. Alfonso que un dia, al visitar la Universitat, diqué qu'ell era l'primer estudiant d'Espanya. Tal vegada en Villaverde concebi'l temor de que l'rey com estudiant també se li declarés en *huelga*.

L'atotlat ministre, volent fer un punt d'home, dictà una nova disposició en el sentit de que la no assistència à les aules sigui considerada com à falta collectiva, de les que à la tercera portan aparellada la perduda del curs. Pero l's claustres no han tingut à bé considerar la falta collectiva com à voluntaria, sino com imposta per forsa major, y en aquesta forma no pot motivar la perduda del curs per part dels estudiants, sino més aviat la perduda de la cartera per part del ministre.

El pas del automòvil

—Vaja, descalabrat... ja no puch anar à Valencia!

Y així estém.

A última hora pretén el govern que 'ls estudiants depositin la seva actitud y tornin á las aulas, després de lo qual diu que resoldrà lo qu' estimi més convenient. Pero á n' aixó roponen els estudiants que 'l govern resolgué en primer terme y ells obraran en conseqüència.

Ab lo qual se planteja novament la qüestió de sempre: el principi d'autoritat contra la rahó, y la rahó contra'l principi d'autoritat.

Els estudiants han sapigut adoptar una actitud energica, pero mesurada; resolta, pero pacifica. Apena si la policia ha intervenut en els seus actes, cenyits al us del dret de reunio. Aquesta vegada els mausers no han pres la paraula. Més val així. No hi ha necessitat de que 's vessi la sanch de la juventut generosa; es preferible y n' hi ha prou ab que's destili la bilis de un ministre desatinat, que havent donat un mal pas, no acerta á rectificarlo.

Paralelament se desarrollan dos quadros que ofereixen un contrast *frappant*. El del viatje regi á Valencia y 'l de la fam ensenyorintse de tot Espanya, pero principalmente de las provincias andaluzas.

Se parla de criaturas que 's moren, no trobant en els pits de les seves mares l'aliment de vida. Y 'l pits de las mares están aixuts perque las infelises no 'poden nudrir.

S' ha donat ja 'l cas de assalts á las flescas y altres establiments. La gana no vol rahons. Y en circunstancies tan imperiosas, las autoritats començan á perde fins la forsa moral pera reprimir excessos que al cap de avall son fills de la necessitat, de la miseria.

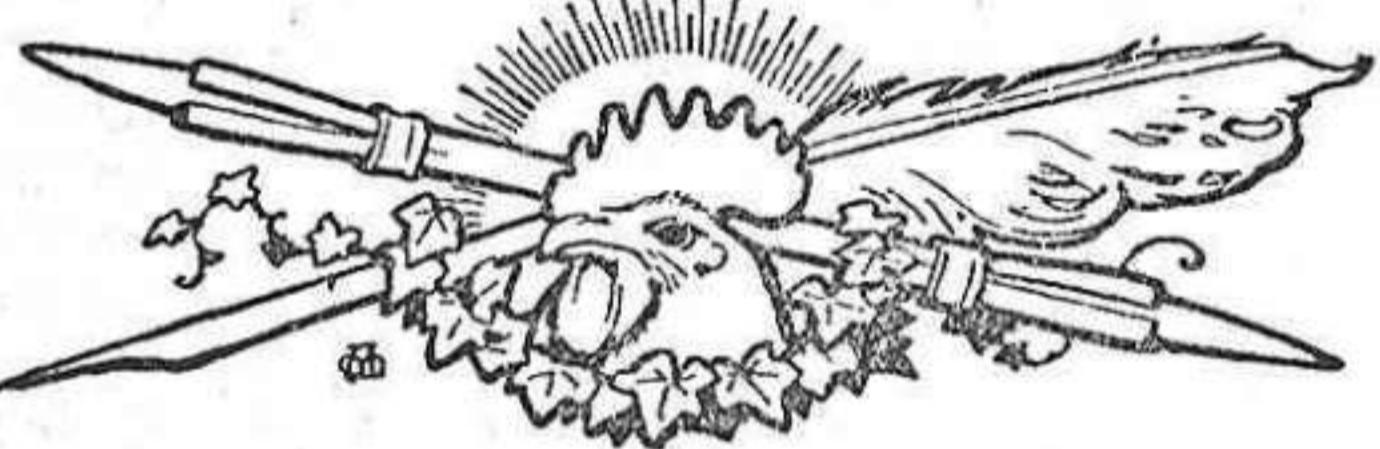
Sembla que 'ls habitants de alguns poblets de la província de Málaga projectan encaminarse á la capital en manifestació famelica, presidits per sos respectius arquedes. Això no s' havia vist mai á Espanya, ni potser en cap més país del mon.

Bé es veritat que 'l govern dirá que 'ls andalusos son molt amics de las exageracions y tal vegada afegeixi que lo que passa en aquell país es obra exclusiva dels enemichs de l'actual situació. Allí no 's mor ningú de gana: ho fan veure per perjudicar al govern.

Lo que importa en primer terme es fastidiarlos, procurant enlayar tot lo possible l'esperit monàrquic del pais. En l'actualitat res més oportú que un viaje regi ab tot el devassall de pompas y fastuosities, festas y galas. Molt repic de campanas, Te-deums ó gabadals y pólvora en salva... molta pólvora en salva.

Fins que vingui l'hora de gastarla més profitosamente.

PEP BULLANGA

Els verdaders acaparadors

quin temps hem arribat! Falta 'l treball; escassejan las subsistencias; el pà se 'n va peis núvols... Menja qui pot, y qui no pot menjar se rosegà 'ls punys de rabià. ¿Quin altre recrus li queda pera donar consol á las afiladas dents?

La víctima del dejuni forsol podria alborotarse, sortirse de mare y de tota la familia... podria, hostigat per la gana, llansarse al carrer en actitud de protesta y de revolta. La necessitat no té lley. Pero allí ahont no arriba la lley, hi arriban els mausers.

Així està montat aquest país, compendi de totes las desgracias. A falta de rahons, la forsa amenaçadora. A falta de llengüets, llapisseros de plom.

Espanya va convertirte en un infern de sufriments, en una inmensa cámara de torturas, en una extensísima vall de llàgrimas y desesperacions.

En molts punts de la península no hi ha feyna, ni medi d'obtenirla; no hi ha pà, ni medi de procurarsela. La feràs Andalusia s'ha tornat ferós pel pobre traballador del camp. La Naturalesa va fer de aquella terra un paradís regalat, y per obra dels homes en general, y especialment per culpa dels mals governs, fins la rica Naturalesa, allí hont tenia son patrimoni més expléndit, s'ha sagut de declarar en quiebra.

Si á Andalusia passa això qu' es lo que no succeeix en altres regions menos favorescudas? Horro risa 'l recòrrelas. Agotadas pels excessius tributs y delmadras per la sequia, la gent no hi pot viure y emigra. Immèssas extensions de terras quedan sense cultiu. Els homes ne fugen y la vida 'n desparaixa.

Las regions industrials, activas y feyneras per temperament y per tradició, tampoc tenen manera de defensarse. Pèrduts els mercats colonials, abont colocavan els seus productes, ara estan á punt de quedarse sense 'l mercat peninsular, qu' era l'únic que 'ls hi restava. Un pais pobre y miserabile, un pais que no pot menjar, menos se pot vestir, menos encare pensa en provehirse de aquella articles que la industria elabora per atendre á la comoditat y al confort de las familias.

La crisi, donchs, es general, complerta, presentant caracters cada dia més terribles y amenassaors.

¿Y que fa 'l govern pera conjurarla?

El govern també està en crisis... Pero á lo menos menja. Més que menjar devora y xucla despiadadamente l'última sustancia de la nació agotada.

No hi ha que parlarli de reunir las Corts pera prendre consell dels qui ab més ó menos legitimitat desmeyan el paper de representants de la nació. Té por de que 'l primer consell que li donguen, presentant el carácter de imposició, l'obligu á retirarse de la menjadora, y 's tanca á la banda obstinadament.

En cambi diu qu' ell sol se basta pera resoldre la qüestió de las subsistencias.

Un dels ministres ha posat má á la ploma y ha trobat prompte 'l remey.

Tot això de que 'l menjar s' haja encarit—ha vingut á dir,—tot això de que haja alcancat preus inasequibles á la immensa majoria dels espanyols no's den com molts se figurau á la elevació dels canvis, ni als elevats aranzels de las aduanas, ni á las costoses tarifas dels transports, ni á las contribucions, ni als consums. Es obra única y exclusivamente dels acaparadors que s' enriqueixen ab la miseria pública.

Manera de posar las cosas en el lloc degut: combatre'l acaparament.

Per quins medis? Autorisant á las Corporacions municipals pera comprar blat, moldre'l y ferne pà; pera comprar bestiar, sacrificarlo y vendre carn; pera posar en fi botiga de tot lo que convingui. En una paraula: facultarlos pera municipalizar á manera de servei públic, el comers de las sustancias alimenticias.

El primer inconvenient que s' ofereix á la práctica de aquest sistema es que la major part dels Ajunts careixen en absolut dels recursos necessaris per ensayar-lo. Estan tronats, completament tronats, víctimas de las depredacions del poder central y dels desafurs y llatorcinis del caciquisme. Pera colmar els abusos que son l'única norma de vida de la major part dels Ajuntaments espanyols, no caldrà sino que tingueixin al seu càrrec el monopoli de las sustancias alimenticias. Avuy abusan com á cent; llavoras abusarán com á mil. La política caciquista adquiriria nous elements de lluita pera aniquilar als seus enemichs, privantlos de tot, fins de menjar. Avuy ja fa tot lo que pot ab els ditxos consums; demà ho farà en major escala ab la provisió de las subsistencias.

Y no obstant, cal confessar que 'l ministre casi té raho quan senyala als acaparadors com agents que contribueixen á l'aggravació del conflicte de la fam.

No hi ha sino qu' ell se fixa en el forner, en el carnicer, en l'adroguer, en el taberner, en la verdadera, en tot l'aixam dels que comprant, retenint y revendent fan el seu negoci, mentre s'olvida dels acaparadors de un'altra especie, més ambiciosos que aquells, cent vuitas més desalmats y en tots conceptes més nocius al benestar dels espanyols. El ministre s'fixa en els peixos menuts y s'olvida dels peixos grossos. El ministre no menciona pera res als acaparadors pares de tots els acaparaments: als acaparadors de la política monàrquica.

Son ellí y sols ellí els culpables de las desventuras de la nació. A ellí exclusivament se deu l'existencia de aquest mal fondo que 'ns aniquila. Els acaparadors de sustancias alimenticias qu' tenen que veure en punt á gravetat de la seva obra ab els grans acaparadors de la política? Aquells son els paràssits arrapats sobre un cos malalt y esquinal; pero la malaltia y l'aniquilació de aquest cos es obra exclusiva dels altres, dels que tenint el deber de reanimar y restaurar-lo, se dedican exclusivament á acabarlo de agotar.

Son els autors dels grans desastres, de la espanyola quiebra nacional, y no hi ha medi humà de feli'shi deixar la gerència de las últimas despullas de la nació. Son ellí qu' en vuit anys de descontrol, de ruïna y de vergonya no han sapigut trobar una sola orientació salvadora. Son ellí qu' en lloc de reprimir els gastos inútils, han aumentat els despilfarros, y en comptes de acréixer las dues de la riquesa pública las estroncan y las agotan. Son ellí que castigan el treball y la producció y fomentan la vagancia y la gauduleria. Son ellí que permeten que las terras quedin estériles y las fàbriques se tanquin, y favoreixen la multiplicació de la plaga congregacionista. Son ellí los fomentadors de la ignorància y del rebaxament del poble. Son ellí los organitzadors dels trustos y dels monopolis. Son ellí los defensors acrídins de tots els privilegis, començant pel de la propietat inmoble concentrada en pocas mans sense profit de ningú més que dels que la detentan sense cultivar-la, ni ferla cultivar degudament, y acabant pel de la intel·lectualitat subjecta á las imposicions de un dogma funest y regressiu, qu' esteriliza l'acció feconda de la lliure facultat de pensar.

Contra aquests acaparadors de la vida nacional ha de obrar ab energia la massa del pais, sense distinció de classes, que á totes per un igual interessa sortir de una vegada del fons de aquest pou mort infecte en que 'ls espanyols ens estem ásfixiant.

De ferho ó no ferho ens hi va la vida. Ens hi va l'pa... y una cosa que val tant ó més que l'aliment corporal... Ens hi va també la dignitat d'homes y l'honor de ciutadans.

P. K.

Avi Brusi diumenge deya que sois per l'apatia y la peresa de las classes conservadoras, dominan á Barcelona 'ls republicans, els quals se distingueixen per la seva activitat, per la seva unió y per son traball continuo en pro dels seus ideals.

Y dos días després, el dimarts, ja veia las coses de un'altra manera, afirmant que 'ls republicans estem tan dividits, que ha de ser joch de pocas tau las desalotjarns dels puestos que ocupém á l'Ajuntament, á la Diputació y á las Corts.

L'*Avi Brusi* es vell y se li ha de dispensar que desvareji.

Ja pot tirar pel cantó que vulgui: ni galvanisará á las classes conservadoras, massa desenganyadas del tracte que reben dels governs monàrquics, ni lo grará escrostonar el bloc republicà, per més que procuren obtenir l'ajuda de alguns mal aconsellats que po'sposan el bé de la causa, á la satisfacció dels seus despits y de las seves ambicions personals.

La massa republicana s'ha quedat en la regla de multiplicar; de la dividir no vol saberne res.

Se recordan de aquell estrépit de campanas ab que va ser salutat l'acte de abnegació de un frare caputxi de Burgos, que 's va deixar tallar un bossuet de carn pera aplicarla á una noya que s' havia cremat?

Semblyava que l'esperit de sacrifici no podia arribar més enllà. Y quina manera de pendre peu de aquest fet, per enaltir els sentiments religiosos! Unicament els frares—deyan els admiradors del caputxi—son capassos de prestarse á secundar una tal empresa.

Donchs bé: en l'espai de pochs días s'han donat á Espanya dos cassos semblants. Un d'ells al Hospital militar de la Corunya, haventse impostat el sacrifici dels soldats del cos d'enginyers, en obsequi de un seu company. L'altre ha ocorregut en l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelons ab un obrer de la Colonia Güell que prengué mal en aquella fàbrica. Set traballadors s'han deixat arrancar penjolls de la seva pell per cubrir las horribles ferides de son desgraciat company. Y ho feren tranquilament y bromejant.

Això vol dir que l'abnegació es una virtut exclusivament humana, y que te més mérit el practicarla per innata bondat de cor y sense aspirar á cap recompensa póstuma.

Y qué guapos y aixerits els cinch cardenals francesos, que al veure en perill de perdre las garrofes, ab motiu de la ley de separació de la Iglesia del Estat, han enviat un mensatge al President Loubet, demanantli per Deu y 'ls Sants que s'oposi á l'aprovació de la indicada lley!

Y però tant tontos son els cinch purprats que no s'apiguen que á Fransa las lleys las fa la Càmara exclusivament?

El President de la República no 's hi pot dir sino: —Senyors: han equivocat la direcció del seu mensatge: envihinlo al President de la Càmara ó al Pare Etern: m' es igual.

Pero 'com s' explica que una gent tan piadosa, desconfiati de la virtualitat dels medis espirituals?

Y no tenen á Fransa una verge de Lourdes que obra tan grans miracles? Donchs si 'l Concordat corre perill de mort i què més que portarla á Lourdes y ferli pendre un bany á la piscina?

Veritat es que no lograrien res: seria un Concordat nullat... y més nullat de lo que avuy se troba ja casi no 's concebeix que pugui serho.

Pero tenen moltes altres tecles que tocar.

Hi ha á Fransa un sant Antoni per l'istil del nosre sant Joseph de la Montanya, que previ el pago de un nap, y demandantli per carta lo que 's desitja, sol atendre totes las sollicituds.

Y per què, donchs, en lloc d'adressarlos á Mr. Loubet, que no pot fer miracles, no havíau de dirigirvos á sant Antoni, que 'n fa cada dia?

Ah cardenals desconfiats y incrèduls... Vos estàbé lo que 'us succeeix. Si vosaltres sou els primers que careixeus de fe 'com dimontri voleu que 'l poble la conservi?

Els enemichs de la Unió republicana que treuen partit de tot, n' han volgut treure, com es natural, de haverse disolt un cert Comitè que s' havia constituit á París, compost de quatre caballeres particulars.

Per cert que al retirar-se cada hú á casa seva han fet en termes que no abonen ni la seva constància, ni la seva conseqüència.

Diuhen, senzillament, que s'han cansat d'esperar la Revolució.

Això si que no 's compreh, y menos tractantse de una gent que vin á Fransa.

Y tenien més qu' enviarla á Espanya en tren express... ó encare que haguéssigu sigut en tren de mercancías, á gran ó petita velocitat?

Lo que 's necessita pera fer una revolució, no son pas aquests antoixos més propis de donas històriques, que d'esperts varonils, sino la perseverància, la resolució... y també la paciencia, aquella paciencia que requereix l'elaboració de una obra gran, no solament per l'esforç que requereix, sino també per la transcendència dels seus efectes.

Ocasió de realisar la revolució la trobaré els que permaneixen units; en canvi no la trobarán may els que 's dispersan.

Ha recorregut per la premsa la noticia sensacional de que l'autocràtia de totes las Russias (que ara ja no son tantas com eran avants de la guerra) ha intentat suicidarse. Diuhen que la seva mare impedí que consumés la sort..

Y dihím la sort, perque per un home qu' en poch temps ha causat tantas desgracias era una sort.

Al suicidarse cumplí un dels lemas del programa revolucionari: «Abolició de l'autocracia.»

Se diu que 'l poble rus no está preparat per entrar de plé en el régime constitucional. Es la rahó que s'alega sempre que 's tracta de la redempció dels pobles oprimits. No n' hi ha cap que n'estigui de preparat.

Y no poden estarho, n' hi ha medi de que ho es-tiguen, perque res embruteix tant á un poble com l'opressió. Ab els grillons als tormells no es possible caminar.

Pero rómpinse 'ls grillons, y si de moment el poble, en lloc de avansar vacila, y fa tentíus y cau, ell mateix s'alsarà, se li anirà borrant els sechs que li feya 'l ferro, se anirà restablent la circulació

de la sanch, y al últim se sentirà fort y equilibrat: sabrà tenir-se á peu dret y marxar ab pas segur.

**

Hi ha que desenganyar-se.

Els únichs que no están ni es possible qu'estiguin may preparar per admitre la llibertat, no son els pobles, sino 'ls tirans que 's opremeixen.

Y es que l'emancipar als pobles no 's hi surt á compte.

**

Hi ha que desenganyar-se.

Las societats catòlicas de Barcelona han dirigit al govern una Exposició-protesta ab motiu d'haverse construït aquí un temple protestant.

blanch. Passa 'l temps entretingut en buscar la forma de fer plegar els cafés y saraus de la vila, á qual efecte ha convertit la Iglesia en un petit «Apolo» abont se donan representacions de gènere chico, y tocan jotas que las hijas de María y las Esclavas aplauden com si's trobessin en plé «El Dorado».

Y cal dirí que no es aquesta la mare dels ous: tracta el rata negre de separar lo fadrinatge ab la bona intenció de ensenyuar de fer cantoras á las fadrinas, privant de que parlin ab els fadrins que no portin sortana.

Endebadas vā darrera del Alcalde pera ferli desistir de la lluita que l'Ajuntament té empennada contra l'acuch de aquest poble á qui serveix de margepeu, per que fins els mes tontos li hem vist las orelles y si no li donem palla es per falta de bōs.

PEUILLANS, 26 de mars
El nostre merlot sembla que sent els efectes primaverales. Si sentissiu las refiladas que fa dintre la gavial Avuy las ha embestidas contra la maynada perque diu que té molta malícia, quisantse de que els bordegassos no volen anar á doctrina.

Sent dupte será perque no 'ls proban ni els cops de ca-

nya ni l'estarse ajonollats horas y horas.

També tractá d'infelissos als fadrins que se'n van de l'iglesia sense esperar que s'acabí el sermó.

No hi ha més. Prèngui paciència, mossén Llántia, y vagi preparant els trastets pera la muda.

GANDESA, 1 de abril
Els ensotanats de Gandesa's queixan de que no comparen á la garita mística hont se deixa 'l farsell de la roba bruta espiritual, molts parroquians que avanta hi acudian, y diuen que aixó es degut á la influència de las malas companyas.

S'equivocan de mitjá á mitjá si aixís ho creuhen. A Gandesa hi havia molta llana; ara no n'hi ha tanta, y voler saber deude quan? Desde la vinguda dels il·lustres ciutadans Leroux, Nougués, Sardà y Guasch, que manejan ab molt brillo las tisores de la rahó y las tondoses del bon sentit.

Aquí tenen explicat el motiu que fá que 'ls nostres ensotanats actualment, s'estiguin florint en els seus confesonariás.

VALLBONA, 4 de abril
El diumenge passat l'escura xamaneyas desde'l cubell dels predicots sostingué la següent teòra, que recoma nent al estudi dels saragossans que fan pronòstics.

Segons ell, la seúfa que 'ns afligeix, es deguda principalment á que 'l poble llegeix LA CAMPANA DE GRACIA y La Esquella de la Torratxa. Ni mes ni menos; ni mes ni més.

Se lamenta de que Vallbona, ahont avants no hi entrava un sol senmanari de aquests, avuy n'estigué infestada. Y es per aixó que no plou, exclamá zub una serietat que hauria fet morir de riure als sants si no fossin de fusta, y fins al mateix porquet de Sant Antoni.

Pero beneyt del cabós, dno es més lògich creure que si no plou es degut precisament á las rogativas, fetas per qui, á causa dels seus excessos, avaricia y falta de fé, no té ja en el Cel la més mínima influència?

EL VALENT CULLARETAS

'intrépit redactor d' *El Diluvio*, á qui 'l dia 25 de mars fou necessari donarli aquella llissos de que ja tener coneixement els lectors de LA CAMPANA DE GRACIA, se troba d' aquesta feta en una situació difícil y apurada.

Ell ja estava resignat á deixarho corre tot, digneint ab la major tranquilitat del mon els arguments contundents que hi hagué necessitat d' encasquerarli; pero ell no es un home lliure. Al *Diluvio* li tenen contractat en classe de gos petener perque lladri y desbarri, y 'ls seus amos estaven decidits á retirarli 'ls aliments, perque á l' hora del conflicte, en lloc de plantar cara com un home, havia fugit com un gos.

Se li exigí que realisés un' acte de valentia. ¡Bonich assumptu per un' obra del gènere xich, que podrà titularse: *El valiente por compromiso!*

Després de probar inútilment d'amassar un pastel que 'l lliures de l' obligació de realisar una bravessa com la que li exigien, al últim no tingué més remey que fer de las tripas cor. Y ara sabré de quins meidis se va valquer pera quedar com un héroe de opera bufa.

**

Era dilluns á tres quarts de deu de la nit. De manera que desde l'occurreda de la plassa de Cata lunya havien passat nou días justos. Tot aquest temps necessitá 'l valent Cullaretas per excitarsse, posantse en condicions de salvar els cigrons de la familia realisant la valentia que 'ls seus amos li exigitán á tota costa.

El Sr. López en aquella hora, sortí de casa seva, com te per costum cada nit, després de sopar, per encaminar-se á la llibreria. Per pura casualitat anava acompañat del Sr. Roca y Roca. Portava el Sr. López un bastó de passeig; el Sr. Roca anava ab les mans lliures. Junts y conversant amistosament recorregueren un tros de Granvía, atravesaren diagonalment la plassa de la Universitat, prengueren l'acerca per davant del café que fa cantonada al carrer de Pelayo, y quan ja portavan recorreguts uns vintcinch trenta passos de aquest carrer y més despreviguts estavan, el Sr. López se veié agredit sotjadament per l'espaitlla. Una agressió aleiosa, cobarda y viliana que partia de quatre homes armats de garrots entre 'ls quals s'hi contava l' intrépit Cullaretas. El Sr. López no rebé més que un cop en el sombrero. Qualsevol que vulgué examinarlo podrà deduir que questa garrotada primera y única fou donada aleiosament y per l'espaitlla.

El Sr. López, instantàneament, se girá contra 'ls seus agressors, que 'scaparen com cuinis, no sense rebre algunes caricias del seu bastó. Tant es aixís que al xocar ab el cos de un d'ells, el bastó se li esmunió de les mans. Y la prova de que escaparen, es que 'l Sr. López en lloc de fugir carre de Pelayo avall arribó empaytantlos fins davant del café, ahont en reemplàs del bastó y pera provehir á la seva defensa empunyá una cadira. No tingué ocasió de ferne us: els quatre valents havien desaparescut. Un d'ells al escapar tombà per terra á una pobra dona que 's trobava junta á l'acerca. Y no tingué ni tino per ajudarla á alsarre y demanarli que 'l dispendés.

**

Moltas personas presencieren el fet y 'n poden respondre; per més que nosaltres, amants de la veritat, no necessitárem testimonis. L'agressió, la defensa y la fuga dels valents durá menos de un minut.

L' endemá l' intrépit Cullaretas relatava en *El Diluvio* la seva rufanesca hassanya en un llarch article, lladruch de gos petener, titulat: *Yo y López* (la bestia va al davant, plagat de jactancies, baladronadas y embusterías. Deya entre altres falsetats que no l'acompanyava ningú més que un company de redacció, essent aixís que 'ls agressors eran quatre; que havia deixat al Sr. López poch menos que *set pupa*, quan tothom que 'l va veure immediatament després del fet, inclús el Sr. Hurtado, 'l trobá en tota la integritat del seu físich y de la seva moral, plenament satisfet de haver donat una nova llisso al *Cataclismo* del Net de D. Salvador. Y deixant corre la seva fantasia, l' invencible Cullaretas afirmava ab tota la barra, que avants de agredir al Sr. López, el va cridar, y que quan el tingué girat de cara li descarregà una garrotada al mitj del clatell. (!)

Ab aquestas rodas de molí intenta fer combregar als lectors de *El Diluvio* el descarat cantor de las seves propias hassanyas. L' imbécil vol ferne cent.

No: rufianees Cullaretas: eis nou días de temps que 't vares pendre para preparar la comisió de un atentat alevós y cobart contra 'l Sr. López, no t' han servit de res. Després de tan cautelesos precaucions, després de ferte acompañar per tres valents de lloguer que 't sostinguessin l'esperit y t'ajudessin, ets en cobart avuy com èras ahir, com ho serás sempre. De la teva heroica hassanya no 'n queda més que una víctima: el sombrero del Sr. López que no t' havia fet cap mal.

Pero, no importa: si tan orgullós estás de haver malmés un sombrero: si aixó t'ha de donar fama de valent trasmissible á las generacions futuras, temí el sombrero lessonat á la disposició de la redacció del *Diluvio*. Podrà servir per dos coses: per inaugurar ab ell un museo de trofeus de las valentías diluvianes, y per mesurar al tremebundo Cullaretas els cigrons de la setmana.

Ara ja se 'ls ha guanyat.

PEDREGADA

Fa una pila de senmanas, circula per tot arreu una frasse misteriosa que, ab franquesa, no la entenç.

Dú que el *pervenir d'Espanya es al África...* ¿Per qué? ¿Quin sentit té aquest enigma? ¿Vol dir potser que devém anà allí á ensarroná los moros, portant-hi el nostre comers? ¿Vol dir tal volta que Espanya, ab l'ajuda dels fusells, s'ha de fer seva la terra dels dàtils y dels Muleys?

En viritat que 'l cas m' intriga y 'm dona no poch mareaig. ¡L'únic *pervenir d'Espanya es al África...* A no ser que aixó vulgi dí, en bons termes, que aquí no farím mai res fins que resolguém dí al África, ab un bon penjoll als peus, a tots aquesta poca soltas que, disfressats d'eminent, ens deixa sense camisa y encare 'ns fan dí els neulers...

L' emperador viatja; deixeuvi viatjar: potser es que té molt genero y no 'l pot despatxar.

L' emperador pren vistes; deixeuvi anar prenen: veurém quan tiri probas si ho fa bé ó malament.

—Siguí franch, don Raymundo. —Jo sempre 'n só. —Ab las Corts ¿quins plans porta? —Las obra ó no? —Per avuy no tinc pressa. —¿Y per demà? —No vull fer calendaris... —Deu provehir! —Deliciosa resposta! —Aixó es com dí que no té plan ni rumbo... —¿Qué es que 'n té aquí? Faig, y no me'n amago, lo que tots fan: tancá 'ls ulls, viure al dia y anar tirant.

L' inefable senyor Canalejas ens ha dit, després de dinar bé, que tocan á ser bon progressista, ell n'és tant com no sigui 'l prim. Y ha anyudit que si un dia fa falta, sense titubejá ni un segón, morirà con la espada en la mano, morirà con la espada en la mano, morirà con la espada en la mano, defendiendo la Constitución.

—En què quedém? Tindrém toros ó no 'n iindrém? Sembla extrany que una qüestió com aquesta d'interès tan primitival, se trobi així entretinguda, mantenint en l'ansietat à tants y tants bons patricis, que no podrán sossegar hasta que 'l Gobern els dongui el si que estan gestionant.

L' Europa us mira, ministres: ana, dà qué tant vaclar? Demostreu vostra enteresa al menos un cop, i carám! —¿Qué diria en Salisbury, en el sol humit hont jau, si Espanya, borrant ingratis tradicions seculars, renunciés de cop y volta à la festa nacional?..

—Quin trist espectacle els camps! Quina desolació els arbres! Ni una gota de ve-dor, ni 'l més tenue esclat de savia. Se nbla que un foc infernal ha torrat boscos y piàs, deixanthi un baf ma'eit que fa l'aire irrespirable.

Si en plasso molt breu no plou —es la veu més acceptada— bon estiu se 'ns vé al demunt! bona tardor se 'ns prepara! Els blats se rossecaran, no hi haurà aufals ni civada, els ceps quedarán aixuts, de fruya no ha de salvarse'n ni una sola per llavor...

—T'ú nich que no sufrirà, segons parer de gent pràctica, son els castanyers y els pins. De manera que desde ara pot ja darse per segur que al ser l'epoca marcada tindrém cultit abundant de pinyas y de castanyas.

C. GUMA

no escatimar sanch ni diners pera prosseguir la campanya?

—Podeu estarne ben segur!

—Ja 'n tinch prou, no necessito res més. Els generals y 'ls afeminats, que pensin com vulguin. Sé que tots vosaltres son de la meva opinió, y això 'm basta. Visca la guerra, senyors!...

—Visca!

Y l' endemá, pera que la dignitat imperial no sufrixi perjudici, 400,000 homes se disposan á anar al Assia á morir, mentre el zar s'assenta á taula, acompañat dels grans ducs y d'altres personalatges que may han sentit un tiro.

FANTÀSTICH

La dignitat imperial

L' pobre zar de Russia —un pobre que, sense altres mèrits que la gracia de Déu, cobra, per no fer res, la friolera de cent milions de franchs al any —està bastant preocupadot. Las notícies que del Assia li arriban no son gayre agradables. En Linievitch, el nou jefe del seu exèrcit, comunica molt malas impressions. Aquell ximí de Oyama, després d'haver tret als russos de Mukden, promet tréurels de Kharbin. Si l'amenaça del general japonés se realisa, ja hont aniré a parar? ¿A què quedarán redhibits l'honor dels Romanoff y 'l prestigi de las armas moscovitas?

La situació es delicada y mereix ser estudiada ab escrupulosa detenció. Per xó ha convocat al Consell Suprem, compost, segons tothom sab, dels generals més acreditats y 'ls grans duchs més faltats de crèdit.

Com ja 's pot suposar, l'august emperador es el qui primer fa uso de la paraula.

—Els he cridat, senyors—diu mirantse un paper ret, shont á la qüienta hi té apuntat lo que sobre la materia ha rumiat en tres ó quatre días—pera que entre tots examiném la situació y mirém quina es la millor manera de sortir ayrosos. El general Linievitch me demana canóns, caballs, homes, municions y quartos. Ara dignuimme vestos: ¿de quins elements podém disposar en cada un d'aquests rams?

—Permetim—fa 'l general Sensatoff ab molt respecte—avans me sembla que hauríam de resoldre un punt previ.

—¿Quin?

—El de si convé ó no convé continuar la guerra.

—Trobo—diu el zar—que la observació no es massa oportuna.

—Al contrari, es oportunitat. Sense saber aixó, ¿com podém anar á ocuparnos de tot lo demés?

—Es que al meu entendre, aquest extrém ni tan sols ha de discutir-se. ¡No ho veuen aixís, senyors! —pregunta en Nicolau II, passegant la mirada per tot el Consell.

—Per la meva part—diu el gran duch Petrovitch, declaro que no veig res absolutament y per la mateixa rahó me sembla que lo serio y lo patriòtic es continuar la guerra á tot trance.

Tots els grans duchs assenteixen al parer del seu illustrat cosí. Es clar. ¡Qué més natural, no havent-hi d'anar ells, que prosseguir la lluita, y caygu qui caygu!

Sense fer cas d'aquesta actitud, el general Sensatoff s'atreveix á insistir.

—La serie de fracassos que fins ara hem sufert, diu—no son gayre á propòsit pera exaltar 'l nos trè ardor bèlic. La pau s'imposa, senyors; aném á la pau com més aviat millor, y deixemnos de bravucónadas, que no han de produir altre resultat que proporcionar-nos novas pallissas.

—¡Sensatoff!—exclamá el zar:—¡Y vos sou general!... —Vos sou general y teniu l'atreviment de venir aquí á parlar de pallissas, de pau y de bravucónadas... Us prohibeixo dir ni una sola paraula més.

—Per què, donchs, Sa Magestat m'ha cridat al Consell?

—Perque escoltessiu, callessiu y aprobessiu tot lo que jo y 'ls grans duchs resoldrem, y que segurament serà sempre més atinat que lo que á vos se us ha correut.

—Molt ben dit!—murmura el gran duch Avertruvitch, picant de mans:—La missió dels generals es cobrar y aplaudir las determinacions del emperador.

—Solzament citar la paraula pau—diu aquest-me sulfura y 'm tren de tino. ¡Pensar en la pau després de lo de Liau Chau, després de lo de Port Arthur, després de lo de Mukden!... ¡Ahont tenen l'honor els que semblants ideas s'atreveixen á abrigar!

—Y sobre tot—observa 'l gran duch Gamaruvitch—¿com podém anar á parlar de pau si l'enemic no ha fet sobre ella la més petita alusió?

—Es que els que hauríam de ferli alusió—repliça el general Formaloff—som nosaltres y no l'enemic.

—¡Basta!—fa 'l zar, trayent foch pels ulls:—Aquest llenguatje m' indigna y 'm demostra que 'ls meus generals serveixen tan poc pera guanyar batallas com pera donar consells.

—Homen—diu ab molta naturalitat el general Formaloff:—Si

Empaytant á «la cierva»

Ara 'ls estudiants fan festa,
pero, amichs de traballar,

pera entretení 'ls seus ocis
se dedican á cassar.

Un tal Sr. Tormo, antich passant del Sr. Maura, y que per cert no té altre mérit que aquest, acaba de ser nombrat conceller de Bellas Arts.

Asseguran qu'en Villaverde ho ha disposat així per tenir content al Amo Toni.

En vista de lo qual, bé pot afirmarse que més que conceller de Bellas Arts, lo que ha sigut nombrat aquest fulano es conceller de Malas Arts.

Llegeixo:

«El Ayuntamiento de San Sebastián ha ordenado á sus alguaciles la busca y denuncia de los sujetos que no se descubren en las calles al pasar el Viático.»

Ara no més falta que aquest Ajuntament se deci deixi á estableir en la seva demarcació l' Tribunal del Sant Ofici.

Si continua dominant la crisi de les subsistències, gran cosa podrà ser pel nas, que á lo menos ja que no se'n menja, se senti olor de carn rostida.

Una frase que sintetiza la manera de ser del exer cit moscovita en la campanya del Extrém Orient:

—Els soldats son lleons; els oficials, moltóns; els generals, burros.

Aquesta frase ha corregut tota la premsa d'Espanya, havent fet per tot arreu molta fortuna.

Pero major fora la que alcansaria si s'traduissi á la pràctica.

¿No saben de quina manera? Senzillament: que 'ls lleons se decidissin d'una vegada á emplear la seva fiera, menjantse als moltóns y despedassant als burros.

La concessió de la gran creu de San Fernando al general Weyler ha quedat en suspens.

¿Li donaran? ¿No li donaran? Váginho á saber.

Y cuidado qu'es una creu aquesta que té calvari. El calvari es pel país, y consisteix en una pensió anual de 10.000 pesetas transmisible per herència.

¿No es veritat que resulta molt graciós aquesta gracia, sobre tot haventhi á Espanya tants y tants repatriats que no han pogut percibir encare 'ls seus miserables alcances?

Aquesta creu y la major part de las que s'han concedit ab motiu de las guerras colonials, terminadas de una manera tan desastrosa per la nació, la veritat es que no tenen rahó de ser.

Més que una executiva d'honor pels que las alcansen, son un pàdró de barra pels governs que les concedeixen, y un títol de degeneració y de imbecilitat pel país que las tolera.

Se necessita molt pit pera ostentarslas.

Lo millor que podrian fer els que las disfrutan seria plantárselas á la esquena.

Han observat alguns curials que 'ls plets aquí á Espanya van disminuint de dia en dia. No tothom té'l valor de pledejar, en primer lloc pels grans disgustos que causan els plets, en segon terme pels quantiosos gastos que ocasionan, y últimament, y potser aquest es el motiu principal, per la depreciació creixent de la riquesa pública. Las cosas que valen poch ó res no son las que poden tentar el desitj d'adquirirlas, disputantelas en litigi.

De plet en rigor no hauria d'havernhi més que un. Un plet contra 'ls mals governs que fan la infelicitat d'Espanya. Tothom s'hi hauria de tirar sense medir esforços ni sacrificis.

De guanyarlo á pèrdre hi va la vida de la nació.

Diúhen qu'en Villaverde no's troba gayre bé.

¿Qué tindrà? Un obrer que fa algú temps careix de feynya va fer el diagnòstic de la seva malaltia ab la següent exclamació:

—Massa tip!

Un rector que confessava á la seva majordoma la pregunta li enjipona de las nits com las passava. Ella, que d'ell no esperava, semblant cosa á lo que 's veu, perquè 'l qu' es del costat seu ni per res sey se'n movia, li digué al salameria:

—Tant com jo vos ho sabeu!

Una majordoma mare deva als fills ab molt dolor:
—Ploreu al senyor rector per que hauveu perdut un pare.

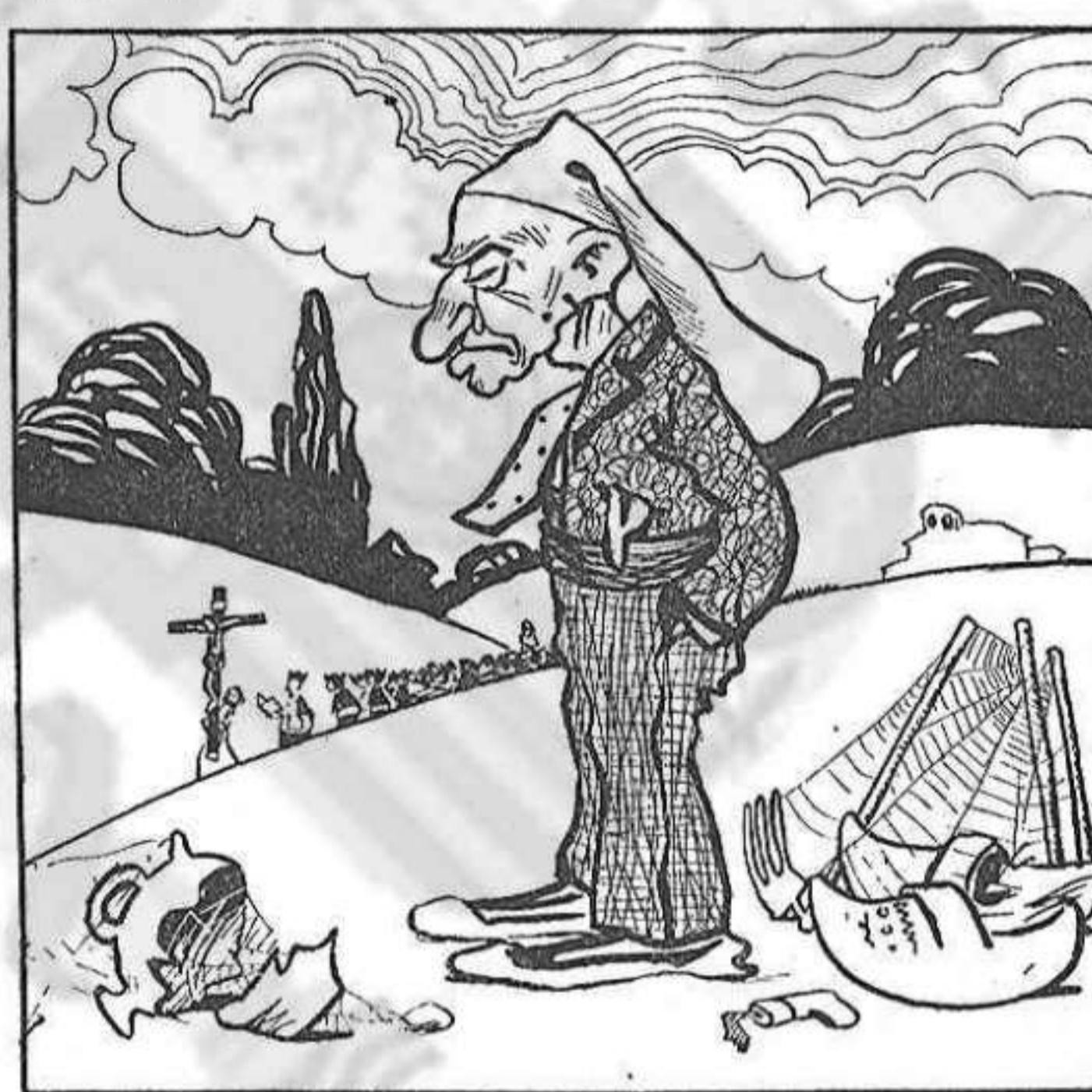
Un metje molt desgraciat que li deyan D. Canut no tenint ni un costipat deya corrent pe l'vehinat:
—¡Hi ha una peste de salut!

J. NAVARRO LASARTE

Tent bromas moltes estonias esciamava en Jaume Titas:
—No estic per donas petitas m' agradan las majors-donans.

—Ahont vas tant corrents, Carol?
—Marxo á fora, amich Badis.
—Deus anarbi en companyia...
—No, que vaig á san Mus-sol.

EUDALT SALA

—Las aurenetas volan baixas... Aixó ressigna pluja.

—Ja hi poden pujar de peus que plou... (quan menos, á la vinya del Senyor.)

—Veyeu si plourá, que ja ha plougit. una barriscada d'investigadors que no deixarán ni un brí d'herba.

XARADA

—Me proposas un casori ab la *Dugas-quart-tercera*, y ja sabes que no m' agrada, *Dos-quart*.

—Tú no la coneixes, *hú-dos-ters* com un dimoni; fins al temps del *dos-primer* se posa al costat dels homes y 'la coloca á *quinta-tercera*.

—Es massa *dos-tres-quart-quinta* y no 'm plau.

—¿Que té que veure?

—Molt; ademés es *cinch-doble*.

—Aixó, á vegadas, ho sembla.

Pero vaja, no es motiu que perque *segona-tercera*, deixis corre la pubilla que hi ha 'l poble, de més pelas.

—Li cau la *dugas-segona*, es coqueta y xafardera, y encar' que sigui *total*, es malgastadora y llépola y gasta més que no guanya. Es caprichosa y lleugeta de cascots, y vaja, vaja, *Segona-quart*, no 'm fa pessa

—Com vulguis, noy.

—No m' agrada.

—De tot quant t' he dit dispensam. Jo ho feya per un bé tou.

—Moltas gràcies.

—A reveure.

SAMUEL GRAN É IRURUETA

ANAGRAMA

MARE Y FILLA

Tinch d'aná a comprar *total*, mare, per rentarm' las mitjas.

—Sempre m'estás demandant quartos. Vaya una musical!

—Tinguí compte que la *tot* no li escuri, vaya quinás coses de dir, per cinc céntims que ha de costar el tenirllas netas.

—Vaja, té, aquí 'la tens; que si no may callarfas y hasta penso que 'ls veïns de tot se'n enterarián.

ALEIX IV, el Fall

TRENCA-CLOSCAS

LLUIS RIOJA GATELL

SANTONA

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas, el titul d'un drama catalá y l'nom y apellido del seu autor.

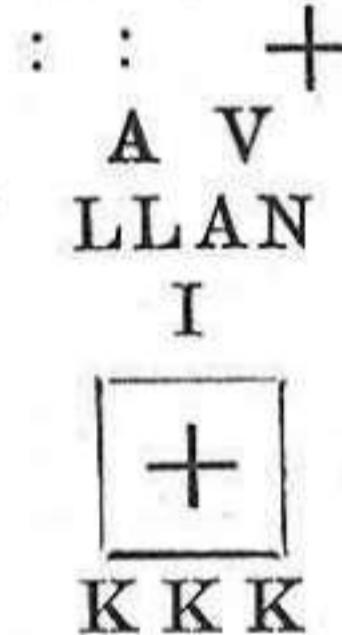
JOAN TRÍUS, el Nap

TERS DE SÍLABAS

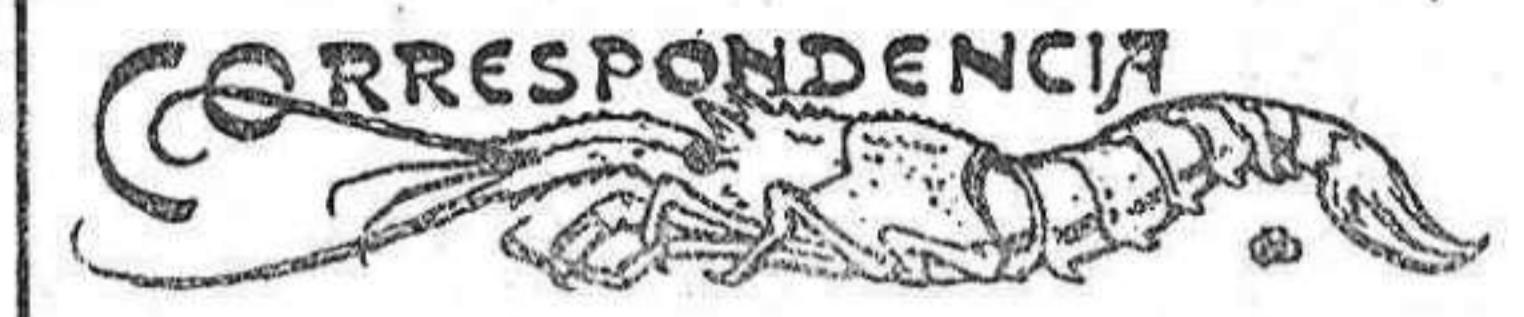
Primerà ratlla vertical y horisontal: poble de Catalunya.—Segona: nom de dona.—Tercera: nom de dona.

NOY DE LAS MOSTRAS

GEROGLÍFICH

PACO T.

Caballers: Noy de Pallejà, El Faiges, Francisco Rateira, Sebastià Bosch, Amícar Barca, R. O. A., Visca la menja frares y Jaume Pascual Cartró: No 'm plau.

Caballers: Tres adroguers dels Escudillers Blanxs y Un que 's desitja menjar una .. Va bé.

Caballer: Antolí Borda: Esculliré lo que 's puga.—L' Avi Riera: ¡Hi ha tant poch espay pera la prosa á La Esquella. Potser vají á algú extraordinari de LA CAMPANA.—J. N. L.: La primera com á poca cosa, va millor que l'altra.—La Cigala Bagurens: Aquestes epigramàtiques eran moda l'any de la picó.—J. C. del R: Gracia: pels esquellots, pero no'ns tenen utilitat.—Samuel Gran é Irurueta: Rebuda la remesa. Grans mercés.—Indalecio Vergés: No hi trobén el compte.—J. Pascual Cartró: La intima no vā.—J. Moret de Gracia: Rebut, y veurem.—A. T. U.: Aixó va de porrilla. Vosté farà quelcom.—N. C. y C.: No filà prou bé.—Tallé Osk: Veurem si s'aprofita algo.—J. Costa Pomés: Celebro, y endavant!—Sampedorench, J. C. y J. B., R. P. C., J. C., J. F. B., F. B., J. P., F. D., J. A., P. V., J. G., M. E., R. V.: No m'ei possible insertar las cartas que 'ns remeten, per varius motifs.

Lean ustedes!

Ha salido el

PRIMER CUADERNO
(Segunda serie)DE
Barcelona á la vista

Album de fotografías de la capital y sus alrededores

Figuran en este primer cuaderno

16 FOTOGRAFIAS INÉDITAS

Precio 30 céntimos — Provincias, 35
EN PRENSA EL CUADERNO SEGUNDO

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.